

Rigets Anliggender, som netop staar i en af Grundlovens Paragrafer. Der staar nemlig i § 11: „Kongen har med de i denne Grundlov fastsatte Indskrænkninger den høieste Myndighed over alle Rigets Anliggender og udøver den gjennem sine Ministre“. Nu er det ganske vist, at man ikke kan springe Ordene: „med de i denne Grundlov fastsatte Indskrænkninger“ over; men det turde dog være et Spørgsmaal, om denne Paragraf er at forstaa saaledes, at Indskrænkningerne ere af den Art, at Kongens i Grundloven fastsatte høieste Myndighed faktisk skal være udslettet ved, at denne Magt gaar over til Folkethinget. Nu siger det ærede Medlem, at det ikke kommer saa meget an paa, hvad der staar skrevet, og jeg kan indenfor visse Grændser være enig med ham i, at det kommer an paa Anvendelsen af denne Paragraf. Det er jo selvfølgelig ikke om Kongens Person, der her er Tale, vi ere naturligvis enige om, at det, der omhandles, er Kongemagtens grundlovmæssige Stilling. Det kommer altsaa nu an paa, om det er et godt Bogstav, hvormed der ingen Interesse kan forbindes, at Kongen har den høieste Myndighed, eller om ikke netop Grundlovsparagrafens Paabud hos os er bleven hævdet og bogstavelig fulgt, og det forekommer mig da, at man her maa sige, som før om Thingenes indbyrdes Stilling, at indtil Dato har Paragrafen staaet ved Magt i vort politiske Liv. Det synes da altsaa at have mindre Betydning, naar det ærede Medlem udtaler sin Anskuelse om, hvorledes Forholdet burde være, thi vi komme dog maasse til at vente adskillig Tid, inden den af det ærede Medlem for rigtig ansete Ordning kan indtræde, hvor Folkethinget faar den høieste Myndighed, Ingen har over sig og Ingen jævnfides, hvor Landstinget gaar paa Afstægt, og § 11 faktisk slettes ud af Grundloven. Jeg skjønner i det Mindste ikke bedre. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) mente, at Grunden til, at det var gaaet Vestre mindre godt ved de sidste Valg, laa i den Uenighed, der er mellem Vestres forskellige Grupper. Ja, indirekte kan dette vel have haft Betydning, men der er dog mig bekendt ikke noget Tilfælde fra Valgene, hvor Vestres Grupper ikke vare enige om at bekæmpe Høire. Naar Høire mødte, saa mødte man fra begge Sider af Vestre for at bekæmpe en Høiremands Valg (Modsigelse). Jeg veed ikke rettere, men jeg kan jo tage fejl, og jeg vil da sige, at direkte har denne Uenighed ikke haft nogen Betydning for Valgenes Udfald — indirekte kan den maasse have haft det. Jeg vil imidlertid nærmest antage, at det har haft Betydning for det ærede Medlem og hans Venner, at en Del af Valgerbefolkningen har faaet Die for, at der mere er Tale om Partier, der stride for Magten, end om Partier, der rette deres Bestræbelser imod Reformen, og hvor dette bliver klart, tror jeg, at det ærede Medlem og hans Venner

ville komme til at staa væsentlig svækkede og vi væsentlig stærkere, end vi have staaet tidligere. Det er i det Mindste min Opfattelse, at, naar Befolkningen kommer til denne Erkendelse, saa vil den være tilbøielig til at gaa med os, fordi den ikke har nogen synderlig Interesse for den yderligste politiske Strid om Magten. Jeg tror, at det Ønske er almindeligt, at Folkethinget bør vende tilbage til den mere regelmæssige Lovgivningsvirksomhed. Det er jo nemlig Sagen, at, naar jeg erkjender, at vi ere valgte under Mærket: principiel Forskel fra og Modstand med Herrer, saa erkjender jeg paa den anden Side, at det er rigtigt, naar det ærede Medlem fra Beile (Berg) sagde, at vi vare valgte med Tilslutning til Regjeringen. (Berg: Af 12te April.) Det ærede Medlem vil bestandig have den Dato fremhævet. Det følger af sig selv, at dette Udslag i vor Udvikling kan Ingen af os tage tilbage. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret i den store Subel, der skal have været hos Valgerbefolkningen i Høire eller hos dem, der have stillet sig til Folkethinget. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem kan gaa videre end til at sige, at der har været en klar Erkendelse hos Valgerne og hos Høire af, at Regjeringen maatte støttes fra Høire i sin Modstand. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem kan sige, at Nogen har hoveret over dette Skridt, og jeg indrømmer, at det er i det Hele et mindre heldigt Skridt i vor Udvikling, men jeg ser ikke nogen ny politisk Ura fra den Dato. Hvad der har foranlediget mig til at tage Ordet, er, at jeg ikke erkjender det ærede Medlems Ret til at sige: I ere fødte paa denne Dag; det er det Æneste, vi bryde os om, thi det erkjender jeg ikke. Men om vi end ere gaaede herind som Modstandere af de Herrer og med Tilslutning til Regjeringen, ere vi ogsaa gaaede herind med Mandat til at forhandle, og dette har altid været vor Opgave, altid været vort særlige Program. Jeg har altid opfattet det saaledes, at vi skulle søge en alvorlig Forhandling med god Billie, og kunne vi enes med god Billie, saa tror jeg, at vi kunne optage Forhandlingen, og at vi kunne enes om Noget. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) i, at det er Principerne, der skulle gaa i Badsken paa den ene eller den anden Side. Det tror jeg ingenlunde. Jeg mener, at vi maa holde paa vor Overbevisning og se, om vi ikke kunne formeaa at høre os saa meget, at vi med frelst Overbevisning kunne gaa ind paa Noget; thi, skal jeg opgive min Overbevisning, er det en anden Sag, og det forlanger jeg heller ikke af nogen Anden. Men, naar vi vide, at de konstitutionelle Principer hvile paa, at vi maa søge en Overenskomst, tror jeg ogsaa, at vi kunne finde den, naar vi for Alvor ville gaa ind paa en saglig Forhandling, og det, tror jeg, ligger i